

**Ομιλία Πάμπη Κυρίτη,
Γενικού Γραμματέα ΠΕΟ
Στην παρουσίαση της
«Έκθεσης για την Οικονομία και την Απασχόληση 2014»
του ΙΝΕΚ-ΠΕΟ,
12 Δεκεμβρίου 2014**

Παρουσιάζεται σήμερα δημόσια η «Έκθεση για την Οικονομία και την Απασχόληση 2014». Μια έκθεση την οποία το Ινστιτούτο Εργασίας Κύπρου έχει πλέον θεσμοθετήσει. Είναι η 11^η ετήσια Έκθεση που παρουσιάζεται και θεωρούμε ότι αποτελεί ουσιαστική συμβολή στην θεώρηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων και των προοπτικών της κυπριακής οικονομίας.

Θέλω καταρχήν να ευχαριστήσω τους συνεργάτες του ΙΝΕΚ που συνεργάστηκαν για την ετοιμασία της. Ιδιαίτερα ευχαριστώ το φίλο Ηλία Ιωακείμογλου που θα παρουσιάσει σε λίγο τα πιο σημαντικά συμπεράσματα της Έκθεσης.

Η φετινή έκθεση παρουσιάζεται μέσα σε τρομερά δύσκολες συνθήκες για τους εργαζόμενους και την οικονομία του τόπου. Ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων από τη βαθιά και παρατεταμένη κρίση του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος αλλά και της κρίσης του τραπεζικού συστήματος στη χώρα μας.

Οι συνθήκες έχουν επιδεινωθεί δραματικά για τους εργαζόμενους και την οικονομία γενικότερα, μετά τις καταστροφικές αποφάσεις στα Eurogroup του 2012 και την υλοποίηση των πολιτικών που περιέχονται στην συμφωνία Κυβέρνησης-Τρόικα και την υπογραφή του Μνημονίου.

Η δριμεία νεοφιλελεύθερη προσαρμογή της οικονομίας που ακολούθησε την τραπεζική κρίση, με το πρόγραμμα που υιοθετήθηκε από την κυβέρνηση και την Τρόικα, επέβαλε συνθήκες δραματικής αναδιανομής του εισοδήματος σε βάρος των εργαζομένων. Με τις ασκούμενες πολιτικές, είναι προφανές από τα στοιχεία και τους πίνακες, ότι ο στόχος είναι να μειωθεί το μερίδιο της εργασίας στο ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ποσοστό ανεργίας πρόκειται να αυξηθεί κατά το 2014 στο 16.2% και να μειωθεί στο 15.8% κατά το 2015.

Είναι πολύ ενδιαφέρουσα η επισήμανση της έκθεσης ότι κατά τα έτη 2009-2011 η αύξηση της ανεργίας προήλθε αποκλειστικά από την αύξηση του εργατικού δυναμικού αφού ο αριθμός των απασχολούμενων παρέμεινε ουσιαστικά σταθερός. Μετά όμως το 2012 η αύξηση της ανεργίας αλλάζει ποιότητα και προέρχεται από την μεγάλη μείωση της απασχόλησης λόγω καταστροφής θέσεων εργασίας.

Η μείωση της απασχόλησης κατά την τριετία 2012-2014 είναι δραματική. Πάνω από 50.000 θέσεις εργασίας αναιρέθηκαν μέσα στην τριετία 2012-2014.

Εξαιρετικά παραστατική είναι και η εικόνα που προκύπτει μέσα από την ανάλυση των στοιχείων όσον αφορά την κατανομή του βάρους από τις επιπτώσεις της κρίσης. Ποιος δηλαδή πληρώνει τον λογαριασμό. Από το 2012 έως το 2015 το μοναδιαίο κόστος εργασίας έχει μειωθεί κατά 13% ενώ ο πληθωρισμός μόνο κατά 2.3%.

Μέχρι το 2014 ενώ οι αμοιβές της εργασίας έχουν απωλέσει 1.6δισ, την ίδια περίοδο το καθαρό λειτουργικό πλεόνασμα, δηλαδή τα κέρδη έχουν αυξηθεί κατά 500εκ. Για το σύνολο των μισθωτών, συμπεριλαμβανομένων και όσων έχασαν την θέση εργασίας τους, η αγοραστική τους δύναμη έχει συρρικνωθεί κατά 25% και συνεχίζει.

Είναι λοιπόν περισσότερο από φανερό ότι η τεράστια μείωση του κόστους εργασίας, αντί να μετατρέπεται σε βελτίωση ανταγωνιστικότητας, μετατρέπεται σχεδόν εξ' ολοκλήρου σε αύξηση των περιθωρίων κέρδους.

Οι πιο πάνω σημαντικές αναφορές της έκθεσης, τεκμηριώνουν με απόλυτα επιστημονικό τρόπο και τις πρόσφατες αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου της ΠΕΟ για την ανάγκη δραστηκής και αποτελεσματικής παρέμβασης της πολιτείας ώστε να προστατευθεί θεσμικά και νομοθετικά η εργασία.

Είναι ξεκάθαρη η ανάγκη διασφάλισης της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων και των νομοθεσιών, με τρόπο καθολικό και αποτελεσματικό.

Η βίαιη ανατροπή των συσχετισμών ισχύος μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων οδηγεί τη χώρα μας σε εργασιακό μεσαίωνα. Όχι μόνο με την έννοια της υποβάθμισης της τιμής της εργασίας που είναι ένα γεγονός αναντίλεκτο, αλλά και με την έννοια της δραματικής ανατροπής της κοινωνικής ισορροπίας, αφού η συσσώρευση φτώχειας και η υποβάθμιση των συνθηκών ζωής στην πλευρά των εργαζομένων έχει ως αποτέλεσμα, ακόμα μεγαλύτερη συσσώρευση πλούτου και χλιδής σε ολοένα και λιγότερους, οι οποίοι στην σημερινή κρίση, όχι μόνο δεν δυστυχούν αλλά θησαυρίζουν.

Αυτή η ουσιώδης και καθοριστική παράμετρος, δηλαδή η τεράστια όξυνση της κοινωνικής ανισότητας, αποκρύβεται συστηματικά και μεθοδικά τόσο από την κυβέρνηση και την επίσημη στατιστική, όσο και από τη μεγάλη πλειοψηφία των Μ.Μ.Ε.

Οι μηχανισμοί χειραγώγησης της κοινής γνώμης, αναδεικνύουν συστηματικά όχι το γεγονός ότι σε μια περίοδο όπου οι μισθοί κατατρακυλούν και το κοινωνικό κράτος διαλύεται, τα κέρδη αυξάνονται και μοιράζονται σε

λιγότερους, αλλά το γεγονός ότι κάποιοι εργαζόμενοι ας πούμε στο δημόσιο τομέα, έχουν καλύτερες απολαβές και όρους εργασίας από άλλους στον ιδιωτικό τομέα.

Ασφαλώς υπάρχουν αδικίες μεταξύ των εργαζομένων. Η μετατροπή όμως αυτών των διαφορών σε κυρίαρχες και η προσπάθεια δημιουργίας μίσους και αντιπαράθεσης μεταξύ των μισθωτών, είναι ολοφάνερο από τα ίδια τα στοιχεία, ότι έχει στόχο στο να συσκοτίσει και να αποπροσανατολίσει από την αληθινή και τη μεγάλη αντίφαση που βρίσκεται όχι μεταξύ των εργαζομένων αλλά ανάμεσα στο κεφάλαιο από τη μια και την εργασία από την άλλη.

Η Έκθεση του INEK δεν περιορίζεται μόνο σε αναλύσεις και διαπιστώσεις αλλά την ίδια στιγμή προχωρεί σε εισηγήσεις και προτάσεις για κατευθύνσεις πολιτικής. Με γνώμονα ασφαλώς την διατήρηση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας των εργαζομένων.

Υπάρχουν ριζοσπαστικές προτάσεις για τρόπους βελτίωσης των εμπορικού ισοζυγίου με το εξωτερικό που αφορούν και το ζήτημα του εξωτερικού χρέους.

Γίνεται αναφορά στην ανάγκη για επαναπροσανατολισμό της κυπριακής Οικονομίας, ιδιαίτερα στην ανάγκη εξωστρέφειας με περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση του Τουρισμού και ενίσχυση των εξαγωγικών δραστηριοτήτων.

Αναβάθμιση βέβαια του Τουρισμού, προϋποθέτει ποιότητα και προϊόν ψηλότερης προστιθέμενης αξίας που δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί με τη λογική της εκμετάλλευσης φτηνής και αρρυθμιστής ανειδίκευτης εργασίας που είναι η αντίληψη που έχει επικρατήσει δυστυχώς σε μεγάλη μερίδα των τουριστικών επιχειρήσεων.

Το νεοφιλελεύθερο παραμύθι ότι η μείωση της τιμής της εργασίας, αυξάνει αυτόματα την ανταγωνιστικότητα, καταδεικνύεται με στοιχεία ότι είναι ο τρόπος για να μεταφέρεται το βάρος της ύφεσης στους μισθωτούς και να προστατεύεται η κερδοφορία των επιχειρήσεων. Εκείνων βέβαια των επιχειρήσεων οι οποίες λόγω ισχύος και θέσης στην αγορά, μετατρέπουν την κρίση σε ευκαιρία όχι μόνο για αύξηση των περιθωρίων κέρδους αλλά και για επέκταση τους σε βάρος των λιγότερο ισχυρών μικρομεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες μαζικά συρρικνώνονται και χρεωκοπούν.

Η ακολουθούμενη πολιτική στηρίζει την προοπτική της ανάπτυξης όχι πάνω στην ανοικοδόμηση και τον επαναπροσανατολισμό της οικονομίας σε πιο ορθολογιστική κατεύθυνση, αλλά πάνω στην καταστροφή παραγωγικού δυναμικού και ιδιαίτερα πάνω στην μονόπλευρη υποβάθμιση των συνθηκών ζωής της μάζας των εργαζομένων.

Οι προϋπολογισμοί που έχουν κατατεθεί από την κυβέρνηση για το 2015 έχουν προκαλέσει θυμό και απογοήτευση στους εργαζόμενους και τα πλατιά λαϊκά στρώματα. Είναι προϋπολογισμός ακόμα σκληρότερης λιτότητας με ένα και μοναδικό στόχο. Να επιτευχθούν οι ποσοτικοί στόχοι, να δημιουργηθούν περισσεύματα και αποθέματα, σε μια περίοδο που τα πάντα βοούν ότι αυτό που έχει ανάγκη ο τόπος είναι ανάπτυξη, επενδύσεις και κυρίως αξιοπρεπείς και σταθερές θέσεις εργασίας.

Συνέχιση αυτής της πολιτικής λιτότητας και συρρίκνωσης, χωρίς αναπτυξιακές επενδύσεις και με συνεχή μείωση των εισοδημάτων και κατά συνέπεια της εσωτερικής ζήτησης, είναι πορεία σε αδιέξοδο.

Αγαπητοί Φίλοι

Δεν είναι πρόθεση μου να αναφερθώ σε βάθος στα συμπεράσματα της Έκθεσης. Αυτό θα το κάμει ο αγαπητός φίλος και εξάιρετος επιστήμονας Ηλίας Ιωακείμογλου. Εκείνο που θέλω να σημειώσω ως επίλογο είναι ότι η Έκθεση έχει στόχο να συμβάλει εποικοδομητικά στον κοινωνικό και ακαδημαϊκό διάλογο γύρω από τα κρίσιμα ζητήματα της οικονομικής ανάπτυξης που καθορίζουν σε τελική ανάλυση το μέλλον της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής προόδου.

Για το συνδικαλιστικό κίνημα η έκθεση συνιστά ένα πολύτιμο εργαλείο που θα μας βοηθήσει στην σωστή και αντικειμενική ανάλυση σημαντικών και ουσιαστικών παραμέτρων της οικονομίας έτσι ώστε οι θέσεις, οι διεκδικήσεις και η πολιτική του εργατικού κινήματος να έχει την αναγκαία τεκμηρίωση και στήριξη στην βάση της επιστημονικής ανάλυσης.

Ευχαριστώ ξανά όσους συνέβαλαν στην δημιουργία αυτής της μελέτης και βεβαίως όλους εσάς που ανταποκριθήκατε στην πρόσκληση και είσατε εδώ για αυτή την παρουσίαση.